

'Digitaal archiveren', iets voor uw organisatie?

VAN PAPIER NAAR DIGITAAL >

Steeds meer organisaties vervangen de archiefkasten vol hangmappen door een digitaal archief. Een digitaal archief neemt minder ruimte in, is sneller te doorzoeken en gemakkelijk te back-up-en. Voor een volwaardig digitaal archief is goede archiveringssoftware en een snelle scanner met automatische documentinvoer onontbeerlijk. Canon leverde ons een dergelijk apparaat, de DR-3080C. Deze hebben we in combinatie met twee niet-branchegerichte archiveringspakketten, Scan & Sorteert en PaperTrail, aan een praktijktest onderworpen.

I REMCO BAKKER I

1 De Canon DR-3080C is geen gewoon flatbedscannertje voor de hobbyist, het is een extreem snelle doorvoerscanner voor bedrijven die 100 pagina's dubbelzijdig kan scannen in twee en een halve minuut, ideaal bij het aanleggen van een digitaal archief

< DIGITAAL ARCHIVEREN >

Een digitaal archief heeft grote voordelen opzichte van het traditionele papieren archief. Ten eerste neemt een digitaal archief geen fysieke ruimte in. De vele archiefkasten in de kelder passen met gemak op enkele cd-rom's. U heeft dus minder dure kantooruimte nodig. Het tweede voordeel is de toegankelijkheid van de informatie, veel belangrijker dan de ruimtebesparing. De samenleving wordt steeds kennisintensiever. Het beheren en beheersen van kennis binnen een organisatie is dan ook van groot belang. Moest u voor het raadplegen van het papieren archief nog naar de kelder of het magazijn, een digitaal archief betreedt u vanachter uw pc, of een andere pc binnen het netwerk. Informatie in een digitaal archief is dus sneller en makkelijker te vinden, niet in de minste plaats door geavanceerde zoeksystemen in de archiveringssoftware. Een derde voordeel is dat er eenvoudig een back-up van het archief te maken is en dat het archief gemakkelijk te vermenigvuldigen is. Een brand in uw bedrijfspand doet uw hangmappen in vlammen opgaan. Een back-up van uw digitale archief ligt veilig op een paar

cd's bij u thuis. Wanneer het digitale archief goed geïmplementeerd wordt, zal uiteindelijk ook het kostenplaatje van de digitale versie lager uitvallen.

De rechtsgeldigheid is tot op zekere hoogte gewaarborgd. De belastingdienst accepteert een digitaal archief onder bepaalde voorwaarden: alle documenten moeten overgezet worden, de documenten moeten snel opgevraagd kunnen worden en gedurende de wettelijke termijn bewaard blijven. Met betrekking tot digitale handtekeningen bestaan nog geen wetten. Getekende contracten zullen dus voorlopig in papieren vorm bewaard moeten blijven. Indien hier-

van een kopie in het digitale archief wordt opgeslagen, zijn ze natuurlijk wel sneller te lokaliseren in uw archiefkast.

Het digitaliseren van uw huidige archief is een omvangrijk karwei en ook het beheer dat volgt is niet eenvoudig. Stelt u zich eens voor dat u elke dag tientallen A4.tjes op de flatbed scanner moet leggen. Daar bent u toch snel een paar uurtjes zoet mee. Om goed te kunnen werken is een snelle scanner met automatische document invoer (Auto Document Feeder of ADF) dus onontbeerlijk. Deze scanners variëren in prijs van € 500 tot € 8500. De DR-3080C van Canon zit in het middensegment met een prijs van rond de € 4500. Canon typeert de scanner als een afdelingsscanner.

Praktijkvoorbeelden

- Een huisarts te Castricum gebruikt Scan & Sorteert sinds drie jaar voor het archiveren van de communicatie met specialisten over de 3.000 patiënten die bij de huisarts staan ingeschreven.
- De politie in Eindhoven Woensel Zuid gebruikt S&S om dossiers digitaal op te slaan om zodoende een behoorlijk papiermassa weg te kunnen werken. De betrokken beambte is vooral te spreken over de combinatie met een kopieer-/scan-apparaat van Nashuatec.
- Makelaar Mennes te Groningen was zijn uitdijende papierberg zat. Hij gebruikte S&S om alle dossiers in te scannen en voert nu ook alle nieuwe documenten direct in het programma in. "Het fysieke papieren archief gaat nog wel in verhuisdozen naar de kelder maar dat is (om ons de tijd te geven) de psychologische klok om te draaien om het uiteindelijk ook echt te verwijderen."

Canon DR-3080C

De Canon die onze praktijktest figureert ❶ is een compacte ADF-scanner van 340 x 280 x 191 mm (b x h x d). Deze afmetingen zijn mogelijk door de in te klappen invoerlade. Het is een 'doorvoerscanner' waarbij een glasplaat ontbreekt. Het is dus niet mogelijk om een pagina uit een boek te scannen. De oplossing hiervoor is de pagina eerst te kopiëren en vervolgens te scannen.

De Canon scant in simplex en duplex mode (enkel- en dubbelzijdig) in zwart/wit, 256 grijstinten of in 24-bits kleur (enkelzijdig). De maximale resolutie is 300 dpi. De

invoerlade kan maximaal honderd 80 grams A4-tjes (standaard kopieerpapier) herbergen. Die honderd velletjes kunnen in zwart/wit modus in twee en een halve minuut (!) gescand worden op een resolutie van 300 dpi, zowel voor- als achterzijde. Daar kunt u met een flatbed scannertje niet tegenop! De meegeleverde software (het Canon-scannerstuurprogramma en het scanbewerkingspakket PixUtil) is functioneel, zonder overbodige functies. Handige functies zijn de mogelijkheid om de documenten alleen te tellen en de automatische scheef-

standcorrectie. Met PixUtil kunt u gescande documenten lichter of donker maken, bij-snijden, etc. De mogelijkheden zijn ruim voldoende voor het werk waar de scanner voor bedoeld is, al is een digitaal archief niet te beheren met het programma. Wel is het mogelijk om grafische TIFF-bestanden met meerdere pagina's per bestand op te slaan. De Canon DR-3080C communiceert met de pc via SCSI-II of fast SCSI. Voor wie geen SCSI-aansluiting in zijn pc heeft, zijn PCI-kaartjes beschikbaar, ook bij Canon zelf.

Scan & Sorteer Pro v.4.1.0

win favoriet Voor een werkbaar digitaal archief is speciale archiveringssoftware onontbeerlijk. Scan & Sorteer van Retsoft is een dergelijk programma.

Het eerste wat opvalt aan S&S is de gebruikersinterface, welke duidelijk afwijkt van de Windows-standaard ❷. In het begin is dit wat verwarrend en vervelend. Na verloop van tijd went de interface wel, maar het voordeel boven de Windows-standaard is ons niet duidelijk.

< MOGELIJKHEDEN >

De combinatie van een ADF-scanner met S&S is voldoende om een digitaal archief op te zetten. We zetten de belangrijkste mogelijkheden op een rij.

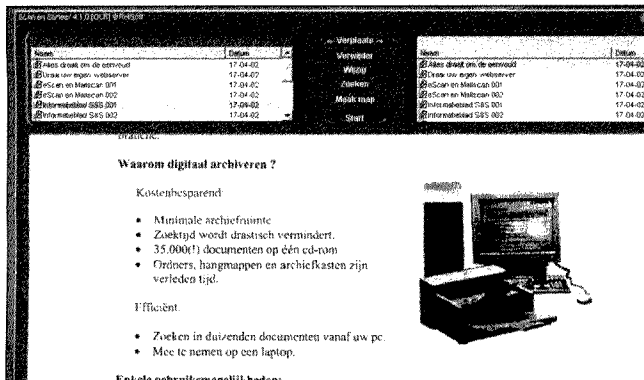
Ten eerste het scannen ❸. Voor het daadwerkelijke scannen moeten we een naam

voor het document opgeven en desgewenst enkele documenteigenschappen, zoals zoekwoorden ('sleutelwoorden' zou je ze ook kunnen noemen), datum en notities. Met de zoekfunctie van S&S kan later op deze eigenschappen gezocht worden.

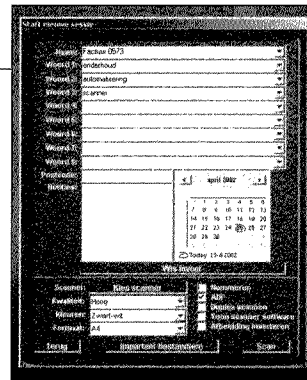
S&S kent drie scanresoluties, laag (75 dpi), middel (150 dpi) en hoog (300 dpi) en kan in zwart/wit, grijswaarden en kleur scannen. Documenten met dezelfde naam kunnen automatisch genummerd worden. S&S biedt ondersteuning voor ADF-scanners en kan tevens duplex (dubbelzijdig) scannen. Een onmisbare functie is dat documenten geïmporteerd kunnen worden, waardoor u bijvoorbeeld ook Word-documenten in de archiefdatabase kunt opnemen. Na het scannen is het mogelijk om het document nog enigszins na te bewerken, zoals roteren, ontspikkelen en verscherpen.

Documenten worden binnen een database opgeslagen in een mappenstructuur. De locatie van de database en de bijbehorende bestanden kunt u zelf aangeven. Het complete archief kan zo gemakkelijk door uw back-up-programma worden veiliggesteld. Er is ook een Pro-versie van S&S. Deze biedt de mogelijkheid de database via het netwerk te delen, zodat andere gebruikers binnen het kantoor in het digitale archief kunnen zoeken.

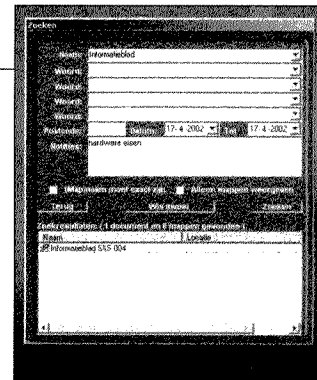
De zoekfunctie van S&S is zeer uitgebreid ❹. U kunt zoeken op titel, sleutelwoorden, datum en notities. Voor veelgebruikte zoekwoorden kunt u standaard sleutelwoorden instellen die u vervolgens in de keuzelijst kunt selecteren. Alle zoekwoorden worden apart opgeslagen, waardoor het zoeken in de database zeer snel verloopt.

❷ De interface van Scan & Sorteer. Bovenin zijn de documenten in het archief zichtbaar. Het grootste gedeelte is gereserveerd voor het weergeven van het geselecteerde document.

❸ In het scanvenster van Scan & Sorteer kunt u eigenschappen opgeven voor het te scannen of te importeren bestand

❹ De zoekfunctie van Scan & Sorteer is uitgebreid, goed en snel

Scan & Sorteert kan standaard niet een compleet archief op een willekeurig tekstfragment doorzoeken, zoals u gewend bent van zoekmachines op Internet. De gescande documenten zijn immers niet meer dan een soort 'foto's' van de teksten. Om gescande documenten op andere tekstfragmenten dan de handmatig ingebrachte sleutelwoorden (zoekwoorden) te kunnen doorzoeken moet een OCR-programma (Optical Character Recognition) op de scans worden losgelaten. Voor S&S is OCR-functionaliteit in de

vorm van een aanvullende module verkrijgbaar. Wanneer uw archief enige omvang heeft en het snel terugvinden van informatie een vereiste is, is deze aanvulling eigenlijk een must.

De herkende tekst wordt automatisch in het notitieveld van het document gezet. Dit betekent dat u in de complete teksten van ieder (ge-OCR-d) document kunt doorzoeken. Ook kan dankzij de OCR-module de tekst geëxporteerd worden naar een Word- of PDF-bestand.

Het verschil in prijs tussen de Lite en de Pro-versie is groot, ruim 300 euro. Beide versies kunnen afbeeldingen en foto's importeren. De Pro-versie importeert daarnaast ook nog Word-, PDF- en HTML-bestanden. De Lite-versie biedt geen netwerkondersteuning en kan niet met ADF-scanners overweg. Voor een professioneel digitaal archief is de Lite-versie dan ook te licht bevonden.

PaperTrail

Het Engelstalige archiveringsprogramma PaperTrail (geen Nederlandse versie beschikbaar) is in tegenstelling tot Scan & Sorteert niet van een OCR-functionaliteit (te) voorzien. PaperTrail maakt daarentegen wél gebruik van de Windows-standaard, zit overzichtelijk in elkaar en is makkelijk te gebruiken. De mogelijkheden wijzen zich vanzelf. Net als in Microsoft Outlook staan in een navigatiebalk aan de linkerkant van

het scherm de meest gebruikte opties 5.

De Britse softwaremaker leverde ons de 'Workgoup'-versie, die terwijl u dit leest is opgevolgd door een versie 2.0. Met de Workgroup-versie is de database ook over het netwerk te doorzoeken. Sterker nog: per gebruiker kan worden ingesteld wie welk deel van het archief mag doorzoeken en inzien.

< MOGELIJKHEDEN >

Net als S&S Pro biedt PaperTrail ondersteuning voor ADF-scanners. Gescande documenten worden na het scannen in een aparte map geplaatst. Daarna moet met de optie 'File' het document in de database gezet worden. Dit houdt in dat het document enkele eigenschappen (datum, naam, beschrijving) en een plaats in de mapstructuur krijgt. De naam en beschrijving moeten handmatig ingevuld worden. Het is mogelijk om meerdere pagina's in één TIFF-document te zetten. De mappenstructuur waarin de documenten opgeslagen zijn is te zien in het venster Browse. De indeling in Cabinets, Drawers en Folders maakt de structuur erg overzichtelijk.

Wanneer u niet weet waar een document staat, kunt u met de optie Search zoeken op titel, beschrijving, datum en type 6. Een handige functie is dat documenten aan elkaar 'gelinkt' kunnen worden. Zo kunt u bij een document snel zien met welke andere documenten het een relatie heeft.

Canon DR-3080C

Canon DR-3080C
 Prijs: ca. € 4500.
 Verkoopinformatie: www.canon.nl

Scan & Sorteert
 Prijs: Lite € 95, Pro-versie Euro: € 429, OCR-module € 225. Aan te schaffen via www.retsoft.nl.

PaperTrail SA 2
 Direct verkrijgbaar bij de producent: www.third-verse.com, werkgroepversie 2.0: € 3995 (5 clients).

< CONCLUSIE >

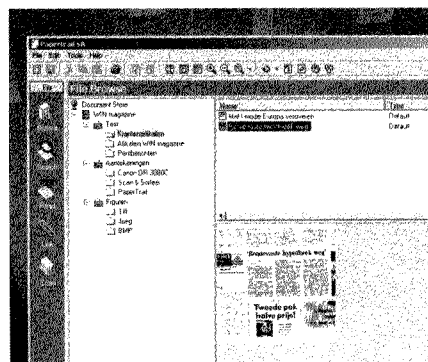
Of u baat hebt bij investeren in een digitaal archief hangt in de eerste plaats af van het belang van het archief voor uw organisatie. Wordt zeer regelmatig in de archiefmappen gedoken? Duurt het telkens enige tijd voor u hebt gevonden wat u zoekt? Dan kan een elektronisch archief wel eens een uitkomst zijn.

In de tweede plaats moet de stap naar digitaal archiveren in zo weinig mogelijk tijd gebeuren. Tijd is geld. Met een professionele, snelle scanner met ADF en een archiveerprogramma met voldoende features, kunt u (...of beter: een uitzendkracht) de conversie uitvoeren in een redelijke tijd. De Canon DR-3080C is aan de hardware-kant een uitstekende partner. Scan & Sorteert inclusief de OCR-module voldoet ruim aan de software-kant en is vele malen goedkoper dan zijn concurrent PaperTrail.<

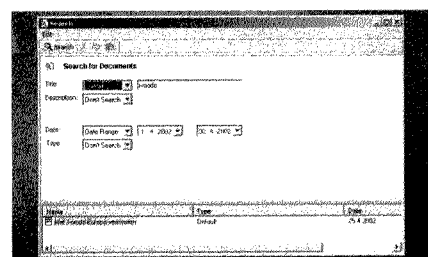
Scan & Sorteert Lite gratis op uw pc!

Producent Retsoft biedt de lezer van WIN magazine de mogelijkheid de Lite-versie van Scan & Sorteert - ter waarde van € 95 - gratis op zijn of haar pc te plaatsen!

Al wat u moet doen is Scan & Sorteert vanaf onze cd-bijlage (zie pag. 6) te installeren en de aanwijzingen tijdens de installatie op te volgen. (Deze aanbieding geldt tot 20 augustus 2002)

5 PaperTrail, dat de Microsoft Office-interface volgt, biedt een prima overzicht van de programmafuncties en de documenten in de database

6 Zoeken in het archief van PaperTrail. Helaas kunt u niet zoeken op een willekeurig trefwoord in het archief. OCR (tekstherkenning) ontbreekt immers bij het scannen